

Studie: Česká republika nevyužívá pracovní schopnost lidí ve vyšším věku

České republice hrozí, že bude během 20 let polovina populace v důsledku stárnutí ekonomicky závislá na práci lidí v produktivním věku. Řešením problému je zvýšit zaměstnanost starších lidí, což se v tuzemsku ve srovnání se zahraničím příliš nedaří. Vyplyvá to ze srovnání situace v Česku s vybranými zeměmi EU, především Nizozemskem a Finskem, na němž se podíleli i odborníci z Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (FF MU).

Zdravotní stav starší generace v ČR je srovnatelný se situací v Nizozemsku a Finsku. „Ještě ve věku 65 let má muž v ČR šanci na dožití 15,5 roku, z toho 8,5 roku bez omezení běžných činností ze zdravotních důvodů, u žen je to dokonce 19 a 8,8 roku, což je prakticky stejné jako u obou zmíněných zemí,“ shrnul výsledky studie vedoucí expertního týmu Petr Novotný z Ústavu pedagogických věd FF MU. „Při srovnání míry zaměstnanosti ve věkové skupině 50-64 let ovšem ČR na Nizozemsko a Finsko viditelně ztrácí. V míře zaměstnanosti u lidí ve věku 60-64 let se ČR propadá až na 17. místo v EU, i když je zdravotní stav v této věkové skupině srovnatelný,“ zdůraznil Novotný. Česká republika má tak podle odborníků značné rezervy ve využívání pracovní schopnosti lidí ve vyšším věku.

Pro měření pracovní schopnosti, která je tvořena zdravím a funkční kapacitou, odbornými znalostmi a způsobilostmi (dovednostmi), hodnotami, postoji a motivací zaměstnance, ale také nároky práce samotné, používají odborníci tzv. index pracovní schopnosti.

V ČR bylo měření provedeno zatím jen na malém vzorku, i to však ukázalo, že téměř 40 % nezaměstnaných starších 50 let vykazuje dobrou a téměř 20 % dokonce vynikající hodnotu indexu pracovní schopnosti, což znamená, že jim zdravotní důvody výrazněji nebrání v pracovním uplatnění. Hůře jsou na tom lidé, jejichž povolání klade fyzické nároky, než lidé s povoláním s vyššími duševními nároky.

Návrhy konkrétních opatření, která by měla přispět ke zvýšení podpory pracovní schopnosti zejména u věkové skupiny osob nad 50 let, přináší projekt Implementace Age Managementu v České republice. „Cílem projektu je zajistit šetření na větších vzorcích zaměstnanců a ustanovit referenční hodnoty pracovní schopnosti českých zaměstnanců,“ upřesňuje Ilona Štorová z Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, která projekt vede. Odborníci se shodují, že pomáhá například snížení fyzické náročnosti práce, zavedení krátkých přestávek v pracovních procesech a zohlednění zdravotních rizik při plánování práce na směny a rovněž pružné pracovní úvazky. Současně je třeba využívat silných stránek starších pracovníků a také možností mezigenerační spolupráce na pracovišti.

Do projektu se již zapojili někteří významní zaměstnavatelé – Komerční banka a.s., Policejní prezidium České republiky, Skupina ČEZ, a.s., výrobce komponentů pro automobilový průmysl WITTE Nejdek, spol. s r.o. a Úřad práce ČR, kteří umožní měření pracovní schopnosti u svých zaměstnanců i klientů. Získaná data lze následně porovnávat s údaji v evropských databázích i dle různých profesí. Tyto výstupy přispívají k realizaci Národního akčního plánu přípravy na pozitivní stárnutí pro období 2013-2017 schváleného vládou České republiky.

Kontakt: Mgr. Tereza Fojtová, tisková mluvčí MU, mobil: 724517335, fojtova@muni.cz

Projekt Implementace Age Managementu v České republice realizuje Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, o.s. ve spolupráci s Úřadem práce České republiky, Krajskou pobočkou v Brně, Masarykovou univerzitou, Gender Studies o.p.s a společností Blik op Werk (Nizozemsko). Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Další informace na: <http://www.avid.cz/agemanagement>.

